

EDITORIAL

DEIXAR PETJADA

Maria Àngels Petit i Mendizàbal

En llegir els dos articles que conformen el *Modilianum* que ara teniu entre les mans, m'ha vingut una pensada que segurament tots ens hem fet alguna vegada. Què quedarà de nosaltres en el futur? No em refereixo a les persones que per un motiu o altre destaquin. Segurament aquestes perviuran en un merescut record. Vull dir aquells o aquelles de vida corrent, és a dir, la gran majoria.

El primer cas sobre el qual podrem llegir és el d'una persona que va voler passar a la història tant sí com no: en Cebrià Calvet (a) *Canuto*. Calvet fou un barceloní de professió carreter que féu fortuna i que en maridar amb una castellerçolenca decidí invertir en el terròs conjugal. Així es convertí en promotor d'habitatges de segona residència i val a dir que aconseguí trasbalsar la fesomia de tot un poble i dur feina a força gent. Molts d'aquests habitatges encara perduren.

No obstant això, Cebrià Calvet volgué assegurar-se la posteritat amb un monument que es féu erigir a Castellterçol, val a dir que davant l'astorament de tots els qui, desconexedors de les circumstàncies, es pregunten qui devia ser aquell senyor tan important de malnom *Canuto*.

Quantes persones amb una trajectòria de nou ric com en Cebrià Calvet tenen monuments aixecats a la nostra geografia? No ho sé, potser més d'un, però no es pot negar que es tracta d'un memorial ben singular que l'article ens ajudarà a comprendre.

El segon cas de perdurabilitat que podreu llegir és ben diferent. El

moianès Leandre Molas fou un de tants que en el segle XIX marxaren a fer les Amèriques. Un moianès que no retornà convertit en un ric *indiano*, sinó que va sobreviure fent de barber a San José de Mayo, una població de segon ordre de l'Uruguai.

Segurament no en sabríem res, d'en Leandre Molas, si no fos perquè s'han conservat un seguit de cartes que adreçà a la seva germana Carme. Gràcies a aquestes, intuïm els motius que el feren emigrar, sabem alguns aspectes de la seva vida americana i coneixem les més diverses opinions d'un home que va romandre solter i que morí a l'edat de cinquanta-dos anys.

En Leandre Molas no devia voler passar a la història, les seves lletres tenien un caràcter d'esplai íntim destinat a retrobar l'enllaç amb la família que havia perdut. Han estat, però, les seves cartes les que li han permès formar part de la història.

Gràcies al gènere epistolar, avui dia pràcticament desaparegut, els historiadors es poden acostar a la història menuda i no per això menys important. Sovint la suma d'aquesta mena d'informacions arriba a capgirar la visió de períodes sencers. Es tracta, doncs, d'una documentació gens negligible.

Avui dia difícilment la gent corrent ens podríem erigir monuments. En canvi, hi ha qui, gràcies al poder i als diners ni que siguin momentanis, es fa aixecar monuments. Quant temps perdurarà el monument que s'autoerigí el senyor Carlos Fabra al fallit aeroport de Castelló? Quedarà el seu record?

Gràcies a les noves tecnologies, quantes cartes quedaran foses en el no-res d'un seguit d'apressats correus electrònics? Quanta microhistòria es perdrà per sempre més? Quants Leandres Molas es dissoldran en la boira del temps?